

سَمِعِهِمْ (sam'ihim)

Morfemlərin tərkibi və mənası:

Morfem	Qrafik forması	Mənası
sə-	سَ	Axın, axıcılıq — informasiya və ya məna axını
-m-	مَ	Maddiləşmə, obyektivləşmə — daxilə keçən şeyin maddi təzahürü
-ʿ-	عَ	Daxilə nüfuzetmə — dərinlik, daxili sistemə keçid
-i-	ـِ	Yorum nöqtəsi — məlumatın məna qazanması
-him	هِمْ	Onların — yeni daşıyıcının və ya yönəldilmiş subyektin göstəricisi

Nəticə:

sam'ihim — səslərin fiziki eşidilməsi deyil, mənalı impulsların daxilə nüfuz edərək məna qazanması prosesidir.

Bu, bir məlumat qəbuledici sistemdir, orqan deyil.

سَمِعِهِمْ عَلَى خَتَمَ – məlumat ixracının təhrifi

2:7-də deyilir:

سَمِعِهِمْ عَلَى اللَّهِ خَتَمَ

"Allah onların sam'ihim (eşitmə sistemləri) üzərinə xətəm (etmişdir)."

Bu ifadə, eşitmək deyil, mənalı axını qəbul edə bilməmək deməkdir.

Yəni məna axını qəbul edilir, amma təhrif olunur – əvvəlki formada qəbul oluna bilmir.

qulūbihim və sam‘ihim – ikili sistem

Struktur	Funksiya	Xətamə ilə dəyişiklik
qulūbihim	Mənanı xaricə ötürən aparat	Çıxış pozulur
sam‘ihim	Mənanı daxilə qəbul edən aparat	Giriş pozulur

qul — impulsun çıxışı

sam‘ — impulsun qəbulü

abşār ilə əlaqə və tam üçlük

Sətirin davamında deyilir:

غَشَاوَةُ أَبْصَارِهِمْ وَعَلَى

"və onların baxışları (*abşār*) üzərinə *ğişāuvət* tətbiq olunmuşdur"

Struktur	Funksiya
qulūb	Məna ötürən sistem
sam‘	Məna qəbul edən sistem
abşār	Məlumatı vizual və ya simvolik qavrayışla şərh edən sistem
Burada غشَاوَة (<i>ğişāuvat</i>) — artıq vizual təzahürün təhrif olunmasıdır.	

Nəticə və PaNi Sxemi

PaNi metoduna uyğun olaraq:

Sistem	Qısa təsvir	Xətamə və təhrif
sam‘	<i>Məna və impulsun daxilə keçidi</i>	<i>Giriş pozulur (xətamə)</i>
qulūb	<i>Daxili məna sisteminin xaricə ötürməsi</i>	<i>Çıxış pozulur (xətamə)</i>
abşār	<i>Qavranılmış impulsun simvolik görüntüyə çevrilməsi</i>	<i>Görünüş pozulur (ğişāwa)</i>

Mənanın Filtrasiyası Mexanizmi — *ghisāw* və *ghisāwah*

Quranda غَشَاء (*ghisāw*) və onun törəmə forması غَشَاوَة (*ghisāwah*) sözləri məna qavrayışı və onun istiqamətinin dəyişdirilməsi ilə bağlı dərin semantik sistemin hissəsidir.

1. gh-s-w (غ-ش-و) kökünün semantikasi

Fonetik və semantik araşdırmalara əsasən gh-s-w kökü "örtülü, çarpazlaşan axın" mənasını daşıyır. Bu obraz, məlumatın və ya mənanın üzərinə gələn, onu yönləndirən və dəyişdirən bir təbəqəni, axın üzərində qurulan filtri ifadə edir.

2. *ghisāw* və *ghisāwah* fərqi

- *ghisāw* (غشاء) — prosesdir; davam edən bir hal kimi, məlumat axınının istiqamətinin dəyişdirilməsi, təhrif olunmuş axın yaradan mənə örtüyüdür.
- *ghisāwah* (غشوة) — tamamlanmış formadır; bu artıq filtrasiyanın sabit və dayanıqlı halıdır, mənənin qarşısını alan sabit pərdə və ya maskadır.

Bu fərq, Qurandakı ifadələrin yalnız metaforik deyil, həm də texniki struktura malik olduğunu göstərir.

3. Quranda istifadəsi

Misal:

‘alə əbşārihim *ghisāwatun* – "onların baxışlarının (idraklarının) üzərində bir örtü var" Bu, sadəcə görmə qabiliyyətinin itməsi deyil. Burada *ghisāw* — mənənin qəbulu prosesini yönləndirən və ya təhrif edən fəal sistemdir. Görünən mənə qalır, lakin onun istiqaməti və təsiri dəyişdirilir.

4. Nəticə və dəyərləndirmə

- *ghisāw* — mənəli axının filtrasiya və istiqamət dəyişikliyi prosesidir;
- *ghisāwah* — bu prosesin nəticəsi olan sabit və dayanıqlı örtüdür.

Bu model Quranda "gözlərində pərdə var" ifadəsinin qaranlıq və ya bağlanma deyil, idarə olunan və dəyişdirilən idrak axını olduğunu göstərir. Beləliklə, bu terminlər mənənin üzərində qurulan mexaniki filtrləmə və təhrif sistemini əks etdirir.

- ‘*adhāb* (عَذَاب) ‘*azīm* (عَظِيم)
- " — Struktur Transformasiya, Cəza Deyil

2:7:

عَظِيمٌ عَذَابٌ وَلَهُمْ

«*və lahum ‘adhābun ‘azīm(un)*»

Ənənəvi tərcümədə "onlar üçün böyük cəza vardır" kimi verilir. Lakin, köklərin və mətnin semantik quruluşunun təhlilində bu ifadənin cəza yox, **artırıcı və dərinləşdirici transformasiya** mənasında olduğu görünür.

1. Etimologiya və dekompozisiya

- ‘*adhāb* (عَذَاب)
 - Köklər: ‘-d-b
 - Əsas mənası: *nizamlı, istiqamətli dəyişiklik*
- ‘*azīm* (عَظِيم)
 - Köklər: ‘-z-m
 - Əsas mənası: *böyümə, güclənmə, genişlənmə*
 - Bu kontekstdə — **gücləndirici, artırıcı əməl**

Beləliklə, ‘*adhāb* ‘*azīm* ifadəsi **mövcud pozuntuların artan və dərinləşən transformasiyası** deməkdir.

2. Kontekstual məntiq

Əvvəlki ayələrdə sadalanan hallar:

- قُلُوبِهِمْ عَلَى اللَّهِ خَتَمٌ
“*Xatəmə Allāhu ‘alā qulūbihim*” —
Allah onların mənalı strukturlarına möhür vurub, məna ötürmə sistemini bağlayıb.
- سَمْعِهِمْ وَعَلَى
“*və ‘alā sam‘ihim*” —
Onların qəbuletmə qabiliyyətinə.
- غِشَاوَةٌ أَبْصَارِهِمْ وَعَلَى
“*və ‘alā abṣārihim ghishāwat(un)*” —
Və onların görmə funksiyasına bir örtük, filtrasiya tətbiq olunub.

Bu mərhələlər məna ötürməsində pozuntuları göstərir.

Daha sonra deyilir:

عَظِيمٌ عَذَابٌ وَلَهُمْ

Bu isə göstərir ki, artıq **pozuntuların dərinləşməsi və artırılması mərhələsinə keçilib**.

3. Mətn daxilində ‘adhāb ‘azīm funksiyası

Bu ifadə xarici cəza deyil, **daxili, artıq mövcud pozuntuların gücləndirilməsi, artan transformasiya mərhələsidir**. Yəni:

- Pozuntular tam şəkildə formalaşır, geri dönüşü çətinləşir;
- Məna ötürmə mexanizmi daha da pozulur;
- İnsanın daxili məlumat qavrayışı daha da çətinləşir.

4. Nəticə

‘adhāb ‘azīm — emosional cəza deyil, **mövcud struktur transformasiyasının zirvəsi, tamamlanmasıdır**.

Bu, mətnin daxili məntiqində **mənalı pozuntuların artan və sabitləşən fazasına işarədir**.